

Ustanova Velenjska knjižna fundacija (UVKF)

LETNO POROČILO 2025

I. POSLOVNO POROČILO

O ustanovi – predstavitev

Ime ustanove: **Ustanova Velenjska knjižna fundacija**
Kratika: **UVKF**
Sedež ustanove, poslovna pisarna in uredništvo: **Stari trg 26, 3323 Velenje**
Tel.: 03 5870 920
E-naslov: kabinet@uvkf.si; lirikonfest@gmail.com
Spletne strani: www.uvkf.si; www.lirikonfest-velenje.si

Pravno-organizacijska oblika: **ustanova, pravna oseba zasebnega prava**
Status pravne osebe: ustanova v javnem interesu
Občina in upravna enota: Velenje
Ustanoviteljica: **Mestna občina Velenje**
Opr. št. ustanovitvenega akta: **SV-67/01-1 (7. 6. 2001)**
Organ, pristojen za ustanovo: **Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije**
Leto/datum ustanovitve: **19. 6. 2001**
Registrski organ: ustanova je vpisana v **razvid pri MNZ RS**
pod št. **0302-18/05-028/19-01 (27/6-2001)**
Matična št. ustanove: **1577166**
Davčna št. ustanove (brez SI): **75587653**
Davčni zavezanec: **ne** (ustanova po 1. tč. 94. čl. ZDDV-1
in 287. čl. direktive o DDV **ni identificirana za DDV**)
TRR/IBAN: **SI56 0400 1004 7520 774** pri **OTP BANKA**, p. Velenje, Kersnikova 1
BIC/SWIFT: **KBMASI2X**

Namen ustanove: **splošnokoristen in trajen**
Dejavnosti SKD: **S 94.999**
Reg. SKD (Ajpes): **dejavnost d. n. članskih organizacij (91.330)**
Reg. SKIS (Ajpes): **neprofitni izvajalec storitev (15000)**
Datum vpisa v PRS: **29. 8. 2001**
Pravna podlaga vpisa v register: **Ustanovitveni akt Ustanove »Velenjska knjižna fundacija«**
(Ur. vestnik MOV, št. 10/2000, 3/2001, 20/2014); Zakon o ustanovah (Uradni list RS, št. 70/05-UPB)
Datum ponovnega vpisa: 14. 10. 2014 (Mestna občina Velenje)
Vrednost ustanovitvenega premoženja ustanove: 50.696,86 EUR (po Odloku o spremembah in
dopolnitvah ustanovitvenega akta ustanove, št. 015-03-000/2014, z dne 18/6-2014, izkazano z
ocenjeno nepremičnino poslovnih prostorov na Starem trgu 26 v Velenju, na parceli št. 2662, k. o.
Velenje, v stavbi št. 1750 – objekti št. 16, 17a in 17b v skupni izmeri 76,76 m²)

Uprava ustanove (2020–2025): mag. **Karmen Grabant** (predsednica),
Biljana Škarja, Nataša Koštomaj
Uprava ustanove (april 2025–2030): **Jožef Kavtičnik** (predsednik),
mag. **Karmen Grabant, Darinka Vrabič**

Strokovni svet ustanove (2020–2025): **Drago Martinšek** (predsednik), **Andreja Ažber,**
Tina Felicijan, Mateja Medved, Katarina Rošer, Špela Verdev, Tatjana Vidmar

Zakoniti zastopnik ustanove/pooblaščenca odgovorna oseba:
Ivo Stropnik, glavni in odgovorni urednik, vodja Lirikonfesta Velenje

Št. redno zaposlenih pri ustanovi (2025): **3**

Poslanstvo in predstavitev dejavnosti UVKF

Ustanova Velenjska knjižna fundacija (UVKF) je splošnokoristna neprofitna kulturna ustanova, ki jo je leta **2001** (na pobudo književnika Iva Stropnika) ustanovila **Mestna občina Velenje**.

Poslanstvo Ustanove Velenjska knjižna fundacija (UVKF) je nudenje moralne, (so)organizacijske in strokovne podpore besedni umetnosti, knjižni in jezikovni kulturi v velenjskem prostoru in širše ter spodbujanje pokroviteljstva idr. oblik podpore dejavnosti ustanove z domoznansko-raziskovalnimi, besednoumetniškimi, jezikovnokulturnimi idr. knjižnimi vsebinami, ki imajo v Velenju avtorsko, predmetno, prireditveno, založniško-izdajateljsko, vzgojno-izobraževalno, promocijsko ali kakšno drugo (med)kulturno izhodišče oz. povezavo.

UVKF izvaja fundacijsko dejavnost na področju knjižne, literarnoumetniške in jezikovne kulture.

UVKF izdaja knjige »z velenjsko noto« in organizira **Lirikonfest Velenje** (tradicionalni »festival liričnega, potopisnega, kantavtorskega in satiričnega občutja, rezervat za poezijo« oz. književno srečanje z mednarodno udeležbo ter z uglednimi literarnimi nagradami: »velenjica - čaša nesmrtnosti« za vrhunske 10-letne pesniške opuse v 21. stol. za odrasle; »mednarodna Pretnarjeva nagrada« ambasadorjem poezije, slovenske književnosti in jezika po svetu; prevajalski (in esejistični) »Lirikon(fest)ov zlat« ter »krilata želva« za letno najboljši knjižno izdani slovenski literarni potopis).

UVKF ima v Starem Velenju vzpostavljene: uredniško-založniško in lektorsko pisarno, Čitalnico Pri pesniški duši, kabinet mednarodne književniško-prevajalske rezidence, rezidenčni paviljon z umetniško instalacijo »Rezervat za poezijo«, ulični samopostrežno-nakupovalni knjigomat »Knjigolin21« ter spomladansko/občasno ulično knjižno stojnico (»Vsako sončno sredo«).

UVKF sodeluje s slovenskimi in tujimi književnimi ustvarjalci, prevajalci, mednarodnimi posredniki; strokovnimi literarnimi in umetniškimi interpreti, združenji, festivali, revijami; založbami, knjižnicami, knjigarnami, regionalnimi in lokalnimi kulturnimi izvajalci, lektorji, grafičnimi oblikovalci idr.

Ustanova z uresničevanjem svojega poslanstva pospešuje:

- prožnost pri sprejemanju in uresničevanju kakovostne politike na založniškem področju v velenjskem oz. šaleškem kulturnem prostoru ter širše;
- doseganje in ohranjanje odličnosti knjižnozaložniške dejavnosti z umetniškimi, znanstveno-raziskovalnimi oz. strokovnopublicističnimi vsebinami v velenjskem oz. šaleškem kulturnem prostoru in širše;
- pretok idej, informacij in povezovanje ter sodelovanje med avtorji;
- vseslovensko in mednarodno literarno in knjižnozaložniško sodelovanje;
- knjižnozaložniško kulturo oz. doseganje sodobne umetniške, strokovne in jezikovne pismenosti;
- spodbuja literarnoustvarjalno, knjižnozaložniško, bralno in jezikovno kulturo v velenjskem in šaleškem prostoru ter širše;
- v velenjskem, šaleškem, regijskem, slovenskem in mednarodnem prostoru javno izvaja književno-kulturno-edukativne prireditve s promocijo vrhunskega novejšega leposlovja (zlasti novejše poezije);
- izvaja edukativni in promocijski program z akcijami bralne kulture in knjižne obdaritve iz lastne založniške produkcije ustanove.

Dejavnost UVKF

Dejavnost UVKF je nepridobitna.

Dejavnost ustanove:

- izdajateljsko-založniška dejavnost;
- prirejanje oz. organiziranje lokalnih, (med)regijskih, vseslovenskih in mednarodnih kulturno-umetniških, izobraževalnih in razstavnih prireditev (zlasti knjižnih in literarnih predstavitev, dogodkov, festivalov, literarnih priznanj in nagrad, knjižnih razstav, sejmov, posvetov, simpozijev, kongresov ipd.);

- dobrodelna dejavnost s kulturnimi akcijami in knjižnimi darili;
- raziskovanje in eksperimentalni razvoj na področjih družboslovja in humanistike;
- dodeljevanje denarnih sredstev za namene, določene skladno z namenom, ustanovitvenim aktom, statutom, pravilniki in programom ustanove;
- spodbujanje izdajanja kvalitetnih knjig in revij s področij leposlovja in humanistike;
- spodbujanje in izvajanje promocije velenjske knjižne produkcije in velenjskih avtorjev;
- spodbujanje in izvajanje različnih oblik mednarodnega, vseslovenskega, regijskega in lokalnega sodelovanja ter povezovanja na področju knjige, v prvi vrsti predstavitve velenjskih avtorjev v slovenskem in mednarodnem prostoru;
- spodbujanje in izvajanje različnih oblik razvoja bralne kulture;
- vključevanje lastne knjižne produkcije v knjigarniško in knjižnično mrežo na celotnem območju Slovenije;
- povezovanje z drugimi primerljivimi slovenskimi in mednarodnimi institucijami, ki delujejo na področju knjige oz. književne kulture;
- sodelovanje z MO Velenje pri načrtovanju strateških usmeritev na področju knjige, ki so predmet različnih javnih politik in se dotikajo tudi knjige, besedne umetnosti in jezikovne kulture;
- skrb za pridobivanje neproračunskih sredstev in drugih virov financiranja za izvajanje strateških usmeritev na področju dejavnosti ustanove;
- zbiranje in vodenje zbirk podatkov na področju knjige, književne in jezikovne kulture;
- sodelovanje z lokalnimi in vladnimi organi oziroma drugimi organizacijami (MK RS, JAK RS, DSP, SC PEN idr.), ki vplivajo na položaj knjige, njeno prepoznavnost in razvoj;
- opravljanje strokovnih nalog, skladnih z namenom, za katerega je UVKF ustanovljena (npr. spodbujanje in izvajanje projektov s področja književne in jezikovne kulture v velenjskem okolju ipd.).

SKD

Dejavnosti ustanove na podlagi ustanovitvenega akta ustanove, statuta ustanove, Lokalnega programa kulture MO Velenje 2014–2020 in 2022–2028 ter Uredbe o standardni klasifikaciji dejavnosti (Uradni list RS, št. 69/07 in 17/08):

C/18.120	drugo tiskanje;
C/18.130	priprava za tisk in objavo;
C/18.200	razmnoževanje posnetih nosilcev zapisa;
J/58.110	izdajanje knjig;
J/58.130	izdajanje časopisov;
J/58.140	izdajanje revij in periodike;
J/58.190	drugo založništvo;
J/63.110	obdelava podatkov in s tem povezane dejavnosti;
M/70.210	dejavnost stikov z javnostjo;
M/72.200	raziskovalna in razvojna dejavnost na področju družboslovja in humanistike;
M/74.300	prevajanje in tolmačenje;
N/82.300	organiziranje razstav, sejmov, srečanj;
N/82.990	drugje nerazvrščene spremljajoče dejavnosti za poslovanje;
O/84.110	splošna dejavnost javne uprave;
P/85.520	izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje na področju kulture in umetnosti;
R/90.010	umetniško uprizorjanje;
R/90.020	spremljajoče dejavnosti za umetniško uprizorjanje;
R/90.030	umetniško ustvarjanje;
R/90.040	obratovanje objektov za kulturne prireditve;
R/91.012	dejavnost arhivov;
S/94.120	dejavnost strokovnih združenj;
S/94.990	dejavnost drugih nerazvrščenih članskih organizacij.

Financiranje dejavnosti ustanove

UVKF pridobiva sredstva za delovanje/letni in večletni program:

- z letnimi dotacijami ustanovitelja (MO Velenje);
- z letnimi državnimi subvencijami, pridobljenimi na javnih razpisih (JAK RS);
- iz pokroviteljskih virov;
- s prodajo lastne knjižne produkcije.

Poslovni prostori UVKF

UVKF ima (v poslovnih prostorih na lokaciji **Stari trg 26 v Velenju**, parcela št. **2662**, k. o. Velenje, v stavbi št. **1750** – objekti št. **16, 17a** in **17b** – v skupni izmeri 76,76 m²) vzpostavljene tri pisarne:

- **stična točka UVKF** (informacijska pisarna, ekspedit in arhiv ter knjigovodstvo/računovodstvo);
- **uredništvo UVKF** (poslovna in založniška pisarna);
- **rezidenčni kabinet UVKF** (interna knjižnica »Čitalnica Pri pesniški duši« in lektorska pisarna);
- od leta 2019 ima UVKF za potrebe knjižnega skladišča v najemu poslovni prostor – **knjižni depo** (24 m²) na Starem trgu 35.

Prostore UVKF (informacijsko pisarno in arhiv) občasno koristi za svoje delovanje oz. arhiv društvene dokumentacije **Šaleško društvo »general Maister« Velenje**, ki ima sedež pri UVKF, Stari trg 26.

Osrednji program ustanove

- **Lirikonfest Velenje** (od leta 2002 tradicionalno književno srečanje/literarni festival z mednarodnimi gosti);
- **»Velenjski knjižni pozdrav«** (letni fundacijsko-založniški paket 3 do 4 knjig »z velenjsko noto«)

Literarne prireditve, nagrade in priznanja – produkcije UVKF

UVKF od leta 2002 vsakoletno organizira v Velenju **književno srečanje z mednarodnimi gosti** (do leta 2007 imenovano *Herbersteinsko srečanje slovenskih književnikov z mednarodno udeležbo*), od 2008 programsko razširjeno v **Lirikonfest Velenje** (festival liričnih umetnosti/liričnega in potopisnega občutja, »rezervat za poezijo«), ki združuje naslednje tradicionalne in širše ugledne literarne prireditve, nagrade idr. akcije (izhodiščno/osrednje v Velenju, s predstavitvami po SLO ter občasno v tujini):

- **književno srečanje z mednarodnimi gosti v Velenju**;
- **Rp. Lirikon21** (festivalne antologije izvirne in prevedene poezije 21. st. za starejše ter izbranega novejšega slovenskega literarnega potopisa idr. Lirikonfestovih zadev);
- mednarodni festivalni priznanji **Lirikonov zlát** (za vrhunske festivalne prevode poezije 21. st. iz razpisno ciljnih jezikov v slovenščino in/ali/bienalno slovenske poezije v razpisno ciljne druge evropske/svetovne jezike, obj. v Rp. Lirikon21) ter **Lirikonfestov zlát** (bienalno festivalno priznanje za najtehtnejši esej na evropsko aktualne teme Lirikonfestovih debatnih književniških omizij);
- **mednarodna Pretnarjeva nagrada** (od 2004 na Herbersteinskem srečanju oz. od 2008 Lirikonfestu Velenje vsakoletna podelitev častnega naslova/slovenske zahvale »ambasadorjem poezije, slovenske književnosti in jezika« po svetu);
- **Akademija Poetična Slovenija** (slavnostna umetniška prireditve s podelitvijo vseslovenske literarne nagrade **velenjica - čaša nesmrtnosti** (za vrhunski desetletni slovenski pesniški opus za odrasle v 21. st.) idr. festivalnih nagrad ter priznanj);
- **mednarodna književniško-prevajalska rezidenca v Velenju** (ustvarjalna bivanja za književne ustvarjalce in prevajalce novejših slovenske umetniške literature);
- **Lirikonfestove degustacije** liričnih umetnosti 21. st. (letni cikel literarnih večerov s spremljevalnim umetniškim programom);
- **krilata želva** (od 2017 v programu UVKF-Lirikonfest vzpostavljena festivalna nagrada za najboljši knjižno objavljen slovenski literarni potopis preteklega leta).

Založništvo UVKF

UVKF ima izdajateljsko-založniško vzpostavljene naslednje **knjižne zbirke/edicije in spletne strani**:

- **Velenjana / Dom in misel** (velenjske domoznanske in spominske monografije, študije in razprave);
- **Znane besede / Belodvorski / Milenjci / Velnica** (leposlovje za odrasle);
- **Čokolada s knjigo** (leposlovje/slikanice za otroke);
- **VE59 / Z velenjsko noto** (male fotomonografije o Velenju; rastoča zbirka področno oz. tematsko monografsko izbranih velenjskih znamenitosti, posebnosti ipd.);
- **Velenjski fotopisi/potopisi** (tematske fotomonografije, žepna zbirka *Velenjčani potujejo, književniki gostujejo v Velenju ...*);
- **Velenje XXI** (jubilejne idr. reprezentančne (foto)monografije o Velenju);
- **Rp. Lirikon21** (festivalna antologija izvirne in prevedene poezije 21. st. ter festivalno izbranega eseja, slovenskega literarnega potopisa idr. / **Velenjica** – knjižna zbirka 50 izbranih pesmi LF lavreatov (velenjica - čaša nesmrtnosti);
- **UVKF-spletno** (e-objave avtorskih del na www.uvkf.si).

Ustanova izvaja svoj knjižnozaložniški program občasno tudi izven svojih zbirk, sozaložniško oz. partnersko, s priložnostnimi oz. občasnimi knjižnimi izdajami.

Bralna kultura

UVKF ima za **edukativno širjenje bralne kulture** ter **širjenje kulture branja in kupovanja knjig** vzpostavljene »literarne abonmaje« ter v »muzejsko-umetniški četrti« v Starem Velenju **ulično (stojnično) knjižno prodajo**:

- **Požiram knjige** (izbrane produkcije za odrasle in starejšo mladino);
- **Čokolada s knjigo** (izbrane produkcije za otroke in mlajšo mladino);
- **Velenjska potopisna pomlad / Svetovljanka Bianca / Krilata želva pripoveduje** (izbrani slovenski literarni potopisi);
- **Velenjčani potujejo, književniki gostujejo v Velenju** (kratka potopisna pripovedovanja velenjskih popotnikov in v Velenju rezidenčno gostujočih književnih ustvarjalcev);
- **Knjigostoja / »Vsako sončno sredo«** (ulična knjižna stojnica, občasno z brezplačno izmenjavo tematskih/žanrskih knjig idr.);
- **Knjigolin21** (ulični samopostrežni avtomat za kupovanje knjig »z velenjsko noto«, tj. z velenjskim avtorstvom in/ali velenjsko/šaleško knjižno vsebino).

Lokalni partnerji v letu 2025

Asociacija Velenika, KUD Dudovo drevo, Zavod za turizem ŠD, Knjižnica Velenje, Hotel Razgoršek, Muzej Velenje idr.

Jezikovna kultura

UVKF ima interno vzpostavljeno **lektorsko asociacijo**, ki (za založniške potrebe UVKF idr.) izvaja jezikovne redakcije slovenskih besedil.

PROGRAMSKA REALIZACIJA UVKF V LETU 2025

Osrednji program UVKF je od 2002 vsakoletna organizacija/izvedba **Lirikonfesta Velenje** (srečanje književnikov z mednarodno udeležbo; festival liričnega, od 2017 pridruženo potopisnega, vse od začetka festivala (2002) vsako leto vključenega kantavtorskega in leta 2025 prvič pridruženo satiričnega občutja, »rezervat za poezijo«), ki je v letu **2025** že **štiriindvajsetič** združil in izvedel svoje tradicionalne, vseslovensko ugledne in mednarodno prepoznavne literarne prireditve, ki sta jih programsko in

organizacijsko pripravila **Ivo Stropnik** (vodja festivala) in **Pia Pogorelčnik** (koordinatorka festivala) z zunanjimi strokovnimi in umetniškimi sodelavci (**Tonja Jelen** idr.):

- **24. srečanje književnikov z mednarodno udeležbo v Velenju** (štiridnevni festival – tradicionalno s festivalnim izborom 21 slovenskih in tujih književnih ustvarjalcev in prevajalcev poezije za odrasle ter slovenskega literarnega potopisa 21. st., mednarodnih literarnih posrednikov, strokovnih interpretov, urednikov idr. poznavalcev ter poustvarjalcev novejšje umetniške literature, glasbenikov idr. umetnikov – je med **9. in 11. junijem 2025** postregel s **festivalno izbranimi izvirnimi in prevodnimi pesniškimi branji, slovenskim potopisom in satire** v prepletu **izbrane kantavtorske glasbe** (**Matej Krajnc, Katja Šulc, Bakalina Velika**);
- **festivalno izbrana izvirna in prevodna avtorska literarna branja** (slovenska in v slovenščino prevedena poezija, slovenski literarni potopis in aforizmi 21. st. za odrasle) bienalno nominiranih 8 pesnikov/pesnic z vrhunskim desetletnim slovenskim pesniškim opusom za odrasle v 21. st. (tj. ob lanski četverici nominiranih za dvoletno obdobje 2024 in 2025 so letos bili štirje dodatno nominirani za dvoletno obdobje 2025 in 2026), in sicer Cvetka Bevc, Marij Čuk, Aleš Jelenko, Anja Zag Golob, Petra Bauman, Goran Gluvič, Tatjana Pregl Kobe in Jože Štucin, ki so bila pospremljena s fotoprojekcijo **Obrazi Lirikonfesta 2002–2025** (foto **Jurij Vižintin, Bina Vista** idr.) ter dokumentirana s pofestivalno **videoantologijo Rp. Lirikon21**, ki jo je posnel **Peter Vrčkovnik**, uredila pa sta jo **Ivo Stropnik in Pia Pogorelčnik**;
- **festivalne refleksije in debatno književno omizje** (na literarno in družbeno aktualne ter kritične teme) je bilo namenjeno refleksijam na teme **LITERARNO PAPAGAJSTVO TER ORFEJSKO IN BABILONSKO (Z)MEŠANI KNJIŽEVNI ŽANRI V SLOVENSKI POEZIJI, LITERARNEM POTOPIJU IN SATIRI 21. ST.** (*nekritično posnemanje, duhovne tatvine idr. nečedne manire; literarni hibridi in medjezikovni prepleti/»potovanja« med žanri*); **Tonja Jelen** je povezovala pesniška branja in festivalno omizje ter prispevala uvodno refleksijo za omizje;
- **ustvarjalna bivanja v Velenju** (književniško-prevajalska rezidenca), letošnja festivalno izbrana rezidenčna gostja je bila pesnica **Petra Bauman**;
- **festivalno (video)antologijo Rp. Lirikon21** idr. festivalno pregledne oz. dokumentarne fotografske, video, knjižne in revijalne razstave ter umetniške instalacije;
- **festivalno izbrana koncertna glasba »za polepšavo duše«** (**Matej Krajnc** – kantavtor; **Katarina Potočnik** – kitajska glasba (erhu); **Katja Šulc** (»glasbeni potopis«); **Bakalina Velika** (»ljudski šansoni« v čadrskem narečju));
- slavnostna festivalna prireditev **Akademija Poetična Slovenija 2025** z umetniškim programom in podelitvijo **treh festivalnih literarnih nagrad ter književnopravajalskega priznanja**:
 - že dvajsetič v Velenju podeljeno vseslovensko literarno nagrado **velenjica - čaša nesmrtnosti 2025 za vrhunski desetletni slovenski pesniški opus za odrasle v 21. st.**, ki pomembno zaznamuje novejšo slovensko umetniško literaturo, je prejel pesnik **Goran Gluvič**;
 - **mednarodno Pretnarjevo nagrado 2025** – častni naslov »ambasador poezije« (že dvaindvajseta podelitev v Velenju) je prejel slovenski pesnik, književni prevajalec, literarni urednik in založnik ter mednarodni posrednik poezije **Ivan Dobnik (Književno društvo Hiša poezije)** – za pomembno literarno uredniško in založniško delo v zadnjih dveh desetletjih pri uzaveščanju in širjenju pesniške umetnosti oz. pesniške ustvarjalnosti v Sloveniji ter za mednarodno literarno posredniško udejstvovanje;
 - že devetnajstič podeljeno festivalno literarno priznanje – plaketo **Lirikonov zlát 2025** sta prejeli slovenski prevajalki **Klarisa Jovanović** za vrhunske festivalne prevode iz novejšje črnogorske poezije za odrasle v slovenščino avtorjev **Pavleta Goranovića** in **Tijane Rakočević**, ter **Anjuša Belehar** za vrhunske festivalne prevode iz novejšje češke poezije za odrasle v slovenščino avtorjev **Ewalda Murrerja** in **Kamila Bouške**;

- devetič podeljeno vseslovensko festivalno literarno nagrado **krilata želva 2025** za najboljši slovenski literarni potopis, knjižno objavljen v preteklem letu (2024), je prejel **Branko Gradišnik** za potopisno knjigo *Tisoč in nobena noč* (Založba Pivec, 2024).

Na treh celovečernih **festivalnih degustacijah liričnega, potopisnega, kantavtorskega in satiričnega občutja** se je v živo predstavilo **21 gostujočih slovenskih in tujih književnih ustvarjalcev, prevajalcev, mednarodnih literarnih posrednikov, znanstvenih raziskovalcev, um. interpretov, organizatorjev, urednikov idr. poznavalcev novejše evropske/svetovne poezije, slovenske književnosti in jezika**; vključeni so bili **avtorji slovenskega literarnega potopisa, kantavtorji idr. glasbeniki** ter od letos (2025) prvič tudi **ustvarjalci slovenske satire/satirične karikature in aforistike**.

V sklopu satiričnega občutja festivala je bil izbrani avtor – aforist **Bojan Schwentner**.

Na 24. Lirikonfestu Velenje je bila festivalno postavljena reprezentativna likovna razstava satirične karikature oz. likovne satire avtorja **Daliborja Borija Zupančiča** (*21 izbranih portretur slovenskih pesniških duš* iz sveta klasikov slovenske književnosti).

Festivalno sodelujoči slovenski založbi knjižnega leposlovja sta bili **KD Hiša poezije** (Ljubljana) in **Črna skrinjica** (Ljubljana).

Festivalni jezik je **slovenščina**, festivalno gostujoči jeziki pa so bili **kitajščina, poljščina, češčina, črnogorščina, bosanščina ...**

V poklon poeziji 21. st. in Lirikonfestovim lavreatom 2025 ter vsem dosedanjim dobitnikom književne nagrade »velenjica - čaša nesmrtnosti« (2006–2025) je bila v »**Gaju poezije Velenje**« (21 dreves in 21 izbranih poetik za 21. st.; leta 2021 zasajenem oz. postavljenem promenadno ob Škalskem jezeru) v letu 2025 dopolnjena zasaditev z dodatnimi drevesi.

Lirikonfest Velenje osrednje predstavlja in popularizira umetniško literaturo 21. st.; vzpostavlja in širi mednarodna sodelovanja, zlasti z izvorno in prevedeno novejšo poezijo ter premišljevanji o spoznavni in kritični vlogi umetniške literature v evropski družbi in širše.

Z velenjskim Lirikonfestom se je doslej (med 2002 in 2025) srečalo že več kot tisoč tujih in slovenskih književnih ustvarjalcev.

Lirikonfestove prireditve so odprte za javnost in vključujejo program razvijanja bralne kulture.

Celoletni program UVKF in Lirikonfesta Velenje omogočata **Mestna občina Velenje** in **Javna agencija za knjigo Republike Slovenije**.

* * *

KNJIŽNE IZDAJE v fundacijskih knjižnih zbirkah v letu 2025

– »**Velenjski knjižni pozdrav**« – letni fundacijsko-založniški paket treh do štirih knjig z »velenjsko noto«:

- **Peter Robida: Življenje in delo: spomini** – spominska monografija dolgoletnega ravnatelja ŠCV; uredil Ivo Stropnik; oblikovala Nuša Fužir; knjižna zbirka Velenjana - dom in misel;
- **Uroš Kuzman: Hipohonder; ilu. Urška Stropnik Šonc** – ilustrirana pesnitev; uredil Ivo Stropnik, oblikovala Nuša Fužir; knjižna zbirka Čokolada s knjigo;
- **Igor Hrastnik in Marjan Jandrok: Ognji na nebu: zgodbe letalcev iz druge svetovne vojne na območju Zgornje Savinjske in Šaleške doline** – domoznanska monografija; skupaj z avtorjema uredila Pia Pogorelčnik, oblikovala Nuša Fužir; knjižna zbirka Velenjana - dom in misel;
- **Damijan Kljajič: Zgodilo se je na današnji dan: 365 koledarsko izbranih in fotodokumentiranih spominskih dogodkov, osebnosti, stavb, panoram in vedut z velenjsko**

noto – dokumentarna fotomonografija; skupaj z avtorjem izbrala Ivo Stropnik in Pia Pogorelčnik, oblikovala Mia Mondo; knjižna zbirka Velenjana – dom in misel.

Založniški program UVKF 2025 (letni paket treh do štirih knjig z velenjsko noto – »Velenjski knjižni pozdrav 2025«) je omogočila **Mestna občina Velenje**.

V duhu širjenja bralne kulture in kulture kupovanja knjig je skozi vse leto 2025 na Starem trgu v Velenju opravljajal 24/7 svoje »poslanstvo« **samopostrežni ulični knjigomat Knjigolin21**; »vsako sončno sredo« pa se mu je pridružila **ulična knjižna stojnica** s knjigami »z velenjsko noto« (založniška produkcija UVKF idr.).

* * *

UVKF je v letu 2025 izvedla svoj program v načrtovanem programskem in finančnem obsegu.

Založniški program UVKF 2025 je bil realiziran v načrtovanem obsegu letnega knjižnega paketa s **štirimi izbranimi knjižnimi naslovi**.

Program Lirikonfesta 2025 je poleg glavnega večletnega financerja **MO Velenje** subvencionirala Javna agencija za knjigo RS.

* * *

DRUGE PRODUKCIJE in sodelovanja UVKF v letu 2025 (izven festivalnega in založniškega programa)

UVKF je v letu 2025 v t. i. »muzejsko-umetniški četrti Staro Velenje« nadgradila vzpostavljeno **ulično umetniško instalacijo** oz. **paviljonsko razstavišče »Rezervat za poezijo«**.

UVKF je v letu 2025 za potrebe izvajanja svoje dejavnosti in letnega programa v okviru možnosti z najnujnejšim **vzdrževala in dodatno opremila svoje pisarniške prostore** in najeti **knjižni depo**.

UVKF je v letu 2025 pri izvedbi svojega letnega programa v MO Velenje sodelovala z Društvom slovenskih pisateljev, Knjižnico Velenje, ŠLD Hotenja, ZT Šaleške doline/TIC Velenje, Muzejem Velenje, KS Staro Velenje, MO Velenje, ŠD »general Maister« Velenje, Asociacijo Velenika idr.

UVKF je v letu 2025 izvedla sedem predstavitev knjig, izdanih pri UVKF v letih 2024 in 2025: štiri predstavitve tretje knjige žepne knjižne zbirke *Velenjčani potujejo, književniki gostujejo v Velenju* je izvedla z avtorji Ajdo Kamenik in Jako Benedičičem, Tanjo Tajnik, Tino Felicijan in Petrom Zupancem v Vili Bianca v sklopu literarno-turističnega abonmaja *Velenjska potopisna pomlad*. Izvedla je tudi javne predstavitve knjige *Življenje in delo: spomini Petra Robide*, ilustrirane knjige za otroke *Hipohonder* avtorja Uroša Kuzmana in ilustratorke Urška Stropnik Šonc ter monografije *Ognji na nebu* avtorjev Igorja Hrastnika in Marjana Jandroka.

* * *

Zaposleni in zunanji/honorarni sodelavci pri UVKF

UVKF je v letu 2025 izvajala oz. izvedla svoj letni program s **trema redno zaposlenimi ter s projektnimi zunanjimi honorarnimi strokovnimi sodelavci**. Knjigovodsko-računovodske storitve za UVKF je izvajala zunanja pogodbeno sodelavka.

* * *

Letni program UVKF 2025 je ustanovi neposredno financirala MO Velenje v obsegu pokrivanja obratovalnih in materialnih stroškov ter letnega programa z izkazanimi večletnimi kulturnimi vsebinami/projekti.

Programske produkcije 24. Lirikonfesta je UVKF v letu 2025 subvencionirala Javna agencija za knjigo RS.

S kulturno-umetniškimi produkcijami UVKF-Lirikonfest je vseslovensko in tudi mednarodno ugledno predstavljeno oz. promovirano mesto Velenje.

Lirikonfest Velenje (s slovenskimi in mednarodnimi gosti) zajema tako rekoč vse kroge, iz katerih se slovenska književnost širi med bralce: najmlajšim predstavlja mladinsko književnost; skrbi, da pridejo do glasu tudi mlajši književni ustvarjalci; predstavlja sveže stvaritve uveljavljenih slovenskih književnikov; na okroglih mizah odpira strokovne debate o aktualnih temah v slovenski književnosti idr.; vključuje lastno književnorevijalno in občasno leposlovno knjižno produkcijo; širi bralno kulturo; nudi paleto literarnih prireditev ter izkazuje mednarodno književno sodelovanje v slovenskem prostoru ter občasno z gostovanji oz. predstavitvami v tujini.

Založniški program UVKF (letni knjižni paket s tremi do štirimi knjižnimi naslovi) izkazuje z izbranimi vsebinami in avtorji **knjižno produkcijo z »velenjsko noto«**.

* * *

Cilji

- predstavljanje festivalno izbranih ustvarjalcev in prevajalcev vrhunske umetniške literature 21. st. ter aktualnega književnega dogajanja;
- vzpostavljanje novih možnosti mednarodnih književniških povezav (izmenjav, stikov) v slovenskem, slovanskem in evropskem prostoru ter širše, zlasti z izvorno in prevodno sodobno poezijo, potopisi, književno esejistiko – refleksijami idr. premišljevanji o družbeni vlogi literature, tj. v duhu večjezične globalizacije oz. njene kulturne integracije, ki jo z babilonom jezikov narekuje 21. stoletje tudi umetniški literaturi;
- razvijanje tradicionalnih in širše že uveljavljenih oz. prepoznavnih književniških prireditev oz. mednarodnih projektov, vzpostavljenih v Velenju med 2002–2025;
- z izbranimi književno-umetniškimi produkcijami oz. osrednjimi in spremljevalnimi prireditvami (z gostujočimi in domačimi/tujimi in slovenskimi književniki idr. umetniškimi ustvarjalci), namenjenimi različnim starostnim skupinam ter prednostno promociji in popularizaciji vrhunske slovenske in prevodne literature, predstaviti prebivalcem Velenja idr. obiskovalcem Lirikonfestovih prireditev ob izbranem leposlovju (za odrasle, otroke in mladino) tudi različne oblike/zvrsti sodobnega umetniškega (po)ustvarjanja z liričnim izrazom (glasba, gledališče, ples, likovna umetnost idr.; zlasti s samostojnimi, solističnimi in komornimi izvedbami);
- širjenje bralne kulture/bralne pismenosti (zlasti estetsko zahtevnejše umetniške literature) ter vedenja o sodobnih književnih ustvarjalcih;
- vzpostavitev velenjskega založništva s širše prepoznavnim knjižnozaložniškim programom UVKF;
- širjenje kulturnega ugleda in turistične ponudbe mesta/mestne občine Velenje in Šaleške doline;
- vzpostavitev lektorsko-prevajalske agencijske asociacije v Velenju.

Pričakovani učinki

- uzaveščenje sodobne književnosti, slovenskega jezika in umetniških zvrsti z liričnim izrazom ter širjenje bralne kulture/bralne pismenosti;
- večje zanimanje za literarne prireditve v Velenju (med vsemi starostnimi skupinami);
- povečanje kulturne prepoznavnosti mesta/mestne občine Velenje;
- kulturno-umetniško oživljanje izbranih lokacij v Velenju: muzejsko-umetniška četrt Staro Velenje, promenada ob Škalskem jezeru (»Gaj poezije Velenje« z drevesno zasaditvijo in umetniško instalacijo na prostem, posvečeno lavreatom Lirikonfesta Velenje) idr.

* * *

Ocena uspešnosti UVKF v letu 2025

UVKF je v letu 2025 uspešno izvedla vse zastavljene programske vsebine/projekte v obsegu možnosti in finančnega plana 2025. Osrednje produkcije so bile izkazane mednarodno, vseslovensko, regijsko in lokalno. Osrednje produkcije v programu 24. Lirikonfesta/Akademije Poetična Slovenija 2025 idr. letnih programskih vsebin UVKF so bile uspešno realizirane – časovno sredi leta in v drugi polovici leta; štiri knjižnozaložniški naslovi, načrtovani v letnem programu 2025 (projektno v knjižnem paketu »Velenjski knjižni pozdrav 2025«) so bili izdani v letu 2025.

* * *

Pogled na računovodski izkaz letnega obračunskega obdobja 2025

- Skupaj prihodki UVKF v letu 2025: 212.068,55 EUR.
- Skupaj odhodki UVKF v letu 2024: 212.456,29 EUR.
- Delež Mestne občine Velenje v letu 2025: 192.598,78 EUR = (90,82 %)
- Stanje na računu na dan 31. 12. 2025: 4.500,54 EUR.
- Stanje v blagajni na dan 31.12. 2025: 241,59 EUR (menjalni denar/knjižna prodaja/knjigomat Knjigolin21).

Kratkoročne poslovne obveznosti – skupaj v višini **12.434,88 EUR** –, ki zajemajo: mesečne plače pri UVKF zaposlenih za december 2025 (neto 5.053,01 EUR ter obveznosti do dobaviteljev (1.859,14 od 3.694,94 EUR), državnih institucij (3.686,93 EUR) – so bile **poravnane v januarju 2026**.

(Nekriti) čisti presežek odhodkov (nad prihodki) letnega bilančnega obračunskega obdobja 2025 v višini **387,74 EUR** predstavlja finančni tok naslednjih sredstev:

- ostanek denarnih sredstev na računu iz preteklega leta (stanje 1. 1. 2025) v višini: **4.500,54 EUR** in v blagajni: **241,59 EUR**;
- odpisna vrednost amortizacije v višini **0 EUR**.

* * *

Izveček finančnega poročila UVKF 2025

PRIHODKI	
1. Celotni prihodki v EUR:	212.068,55
2. Prihodki MOV v EUR:	82.794,18
3. Prihodki iz naslova razpisov v EUR:	17.000,00
4. Prihodki iz tržne dejavnosti v EUR:	2.469,77
5. Nejavni prihodki za izvajanje javne službe v EUR:	109.804,60

ODHODKI	
1. Celotni odhodki v EUR:	212.456,29
2. Odhodki za materiala in storitev v EUR:	25.101,57
3. Odhodki za plače v EUR:	109.901,13
4. Odhodki za vzdrževanje objektov in opreme v EUR:	/
5. Odhodki za program v EUR:	77.453,59

PRESEŽEK / PRIMANJKLJAJ: 387,74 EUR

* * *

Približna vrednost knjižnoprodnajnega fonda lastne založniške produkcije UVKF – (ocenjena s po 100 prodajnimi izvodi 20 knjig/knjižnih naslovov (iz knjižnozaložniške produkcije UVKF v zadnjih dveh desetletjih) po prodajni ceni (R-MPC) 10 EUR/izv.), namenjenega knjižni prodaji UVKF, znaša okv. oc. 20.000 EUR – in v prihodnje (2026) na letni ravni (načrtovano s po 200 proda(j)nimi izv. 4 novih knjižnih naslovov na leto po prodajni ceni (R-MPC) 10 EUR/izv.) predv. okv. 8.000 EUR/leto.

* * *

V programski pripravi za leto 2026

25. Lirikonfest Velenje (2026) je od decembra 2025 že v programski pripravi; z osrednjimi festivalnimi dogodki (Akademija Poetična Slovenija 2026 s podelitvijo festivalnih nagrad – idr.) bo predv. izveden sredi junija 2026.

V založniškem programu UVKF 2026 je jeseni načrtovan **letni knjižni paket** (Velenjski knjižni pozdrav 2026) s tremi ali štirimi izbranimi/novimi knjižnimi naslovi »z velenjsko noto« – tj. vsebinsko/tematsko oz. z velenjskim avtorstvom oz. knjižno vsebino.

UVKF bo v letu 2026 pripravila in predv. realizirala v prvi polovici leta (marec–junij) večino načrtovanih vsebin v programu 25. Lirikonfesta Velenje (2026), ostale programske produkcije (založniške idr.) pa v drugem polletju leta 2026.

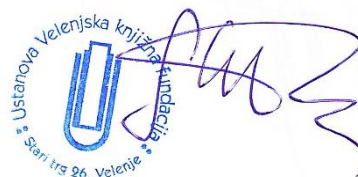
Programski in finančni plan UVKF za leto 2026 je načrtovan v sorodnem obsegu kot v letu 2025.

UVKF je z letom 2024 z izkazanimi 24-letnimi referencami na področju literarnih prireditev uspešno kandidirala na državnem štiriletnem programskem razpisu JAK RS za nadaljnje štiriletno subvencioniranje festivalnega programa **Lirikonfest Velenje 2024–2027**.

Na področju knjižnega založništva UVKF v letu 2025 ni kandidirala za državno subvencijo (tj. na možnem dvoletnem razpisu JAK RS 2024–2025/2026). UVKF sicer za možno kandidiranje na državnem razpisu JAK RS na področju knjižnih izdaj izpolnjuje splošne pogoje in izhodiščno izkazuje večletne knjižnozaložniške reference. A v Velenju je knjižno založništvo izdajateljsko-založniško razpršeno med več zavodov, ki pa posamično (in ne skupaj) še vedno ne izkazujemo krovnega založniškega subjekta (založbe), kakor je (bilo) to sicer načrtovano z Lokalnim programom kulture v MOV 2022–2028 (in že tudi s predhodno tozadevno lokalno kulturno strategijo) – a morda bomo kratkoročno (do prve naslednje možnosti kandidiranja na državnih razpisih na področju knjižnega založništva, tj. leta 2028, poskusili doseči oz. izkazati tudi ta (zagotovo ne prezahteven, vendar lokalno-vzajemno dolgoročno koristen) kulturotvorni cilj.

Pripravil: **Ivo Stropnik**,
glavni in odgovorni urednik UVKF,
vodja Lirikonfesta Velenje

V Velenju, 21. 2. 2026

II. POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

Vsi podatki so v € brez decimalnih mest.

1. BILANCA STANJA

1. BILANCA STANJA	2024	2025	IND. 24/25
Aktivo – stanje sredstev v vrednosti	57080	58313	97
sestavljajo naslednja sredstva:			
a) dolgoročna	53571	53571	100
premoženjske pravice – sed. vrednost	0	0	0
zgradbe	38530	38530	100
oprema	3444	3444	100
dolgoročne kapitalske naložbe	11597	11597	100
b) kratkoročna	3509	4742	74
denarna sredstva v blagajni	189	242	78
denarna sredstva na računih	3320	4500	74
terjatve do kupcev in za predujme	0	0	0
druge kratkoročne terjatve	0	0	0
Pasivo – obveznosti do virov sredstev v vrednosti	57080	58313	97
sestavljajo:			
a) kratkoročne poslovne obveznosti	10512	12435	85
do dobaviteljev v DT	1938	3695	52
do države – davek iz dobička	0	0	0
do drugih državnih institucij	3542	3687	96
druge kratkoročne obveznosti	5032	5053	99
b) ustanovitveni vložek MOV	49128	46266	106
c) nekriti presežek odhodkov	0	0	0
d) presežek prihodkov	0	0	0
e) presežek odhodkov	2560	388	660
e) rezervacije	0	0	0

Pri popisu OS v letu 2025 nismo ugotovili nobenih razlik.

2. PODATKI IZ IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV

2. IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV	2024	2025	IND. 24/25
Prihodki so se zagotavljali iz naslednjih virov:			
Skupaj prihodki	195904	212069	92
a) iz proračuna MOV	82700	82794	99
Delovanje UVKF + obratovalni in materialni stroški	24000	25100	99
Akademija Poetična Slovenija	7000	7000	100
Lirikifest Velenje	15000	14000	107
Rp. Lirikon21	5000	5000	100
Založništvo UVKF	20000	19994	100
Mednarodna Pretnarjeva nagrada APSKJ	2400	2400	100
Program UVKF	3000	3000	100
Medn. knjiž.-prevajalska rezidenca UVKF	2300	2300	100
Staro Velenje (MUČ/UP-razstavišče UVKF)	1000	1000	100
Gaj poezije Velenje	3000	3000	100

b) iz dotacij MK/JAK RS	7300	17000	43
sofinanciranje Akademija Poetična Slovenija	1000	2500	40
sofinanciranje Lirikonfest Velenje	5000	10000	50
sofinanciranje Rp. Lirikon21	500	2500	20
sofinanciranje Mednarodna Pretnarjeva nagrada APSKJ	500	1000	20
sofinanciranje Medn. knjiž.-prevajalska rezidenca	300	1000	30
c) iz donacij drugih pravnih oseb	0		0
č) iz prejetih obresti	0		0
d) drugi prihodki	0		0
e) iz prodaje proizv. in storitev na trgu	0		0
f) iz prodaje – knjižna prodaja	3099	2470	125
g) javna dela ZRSZ – UVKF	0		0
h) javna dela – UVKF	0		0
i) plače UVKF – operativni odhodki	0		0
j) plače UVKF – tekoči transfer	102805	109805	94
Celotni odhodki	198464	212457	93
so razdeljeni na programe:			
Delovanje UVKF + obratovalni in materialni stroški	24009	25102	96
Akademija Poetična Slovenija	8007	9500	84
Lirikonfest Velenje	21695	24368	89
Rp. Lirikon21	5566	7503	74
Založništvo UVKF	23102	22458	103
Mednarodna Pretnarjeva nagrada APSKJ	2900	3358	86
Program UVKF	3016	2959	102
Medn. knjiž.-prevajalska rezidenca UVKF	2603	3299	79
Javna dela	0	0	0
Plače UVKF	103566	109901	94
Staro Velenje (MUČ/UP-razstavišče UVKF)	1000	1009	99
Gaj poezija Velenje	3000	3000	100
Presežek odhodkov obračunskega obdobja je	2560	388	659
Presežek prihodkov obračunskega obdobja je	0	0	0
Davek od pridobitne dejavnosti je	0	0	0

Pripravila: **Mojca Rotovnik**
(pogodbeno knjigovodstvo-računovodstvo za UVKF)

Ustanova Velenjska knjižna fundacija
Ivo Stropnik,
glavni in odgovorni urednik UVKF,
vodja Lirikonfesta Velenje

V Velenju, **21. 2. 2026**

V vednost:
- AJPES (letna poročila 2025)
- Uprava UVKF
- UDD MOV in Svet MOV
- MF RS in MK RS